

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหามลภาวะจากการจราจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางกรรณิกา ธรรมสอน

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัญญาณี โปราณานนท์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจราจรและสภาพปัญหาการจราจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาประสบการณ์การรับรู้เกี่ยวกับปัญหามลภาวะจากการจราจรของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ (3) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความต้องการและรูปแบบในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหามลภาวะจากการจราจร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่จำนวนรวม 400 คน ประกอบด้วยประชาชนทั่วไปจำนวน 200 คน นักวิชาการจำนวน 100 คน สมาชิกแจ้งข่าวจราจรและสมาชิกราชการวิทยุจราจรจำนวน 50 คน สมาชิกองค์กรเอกชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่จำนวน 30 คน สมาชิกหน่วยงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน (อพปร.) จำนวน 20 คน พื้นที่ศึกษาคือเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 4 แขวง คือ แขวงนครพิงค์ แขวงศรีวิชัย แขวงเม็ງราย และแขวงกาวิละ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS การสรุปข้อมูลใช้สถิติพรรณนาประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว One - way ANOVA

จากการศึกษาสภาพปัญหาผลกระทบจากการจราจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในปัจจุบัน พบว่า

1 บริเวณที่เกิดปัญหามากที่สุด ได้แก่ บริเวณที่เป็นที่ตั้งตลาดสด สถานศึกษา และย่านธุรกิจการค้า ในช่วงเวลาเร่งด่วนทั้งเช้าและเย็น สำหรับสาเหตุของปัญหาการจราจร 3 ลำดับแรก มีดังนี้

- (1) ประชาชนส่วนใหญ่รู้กฎหมายและกฎจราจร แต่ไม่ปฏิบัติตาม
- (2) มีการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ที่กีดขวางเส้นทางจราจรอยู่เกือบ

ตลอดทั้งปี

(3) โครงข่ายถนนไม่สมบูรณ์ ขาดความต่อเนื่องและความกว้างของถนนไม่สัมพันธ์กับปริมาณยานพาหนะที่เพิ่มขึ้น

2. ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การรับรู้ปัญหาผลกระทบจากการจราจรอยู่ในระดับสูง

3. ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาผลกระทบจากการจราจรอยู่ในระดับมาก และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการและรูปแบบในการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาผลกระทบจากการจราจรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านกลุ่มบุคคลและความจำเป็นและความถี่ในการใช้รถใช้ถนนที่แตกต่างกัน ไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการและรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาผลกระทบจากการจราจรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

Independent Study Title	People Participation in Management of Pollution Problems from Traffic in Chiang Mai Municipality	
Author	Mrs. Kannika Thammasorn	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee:	Prof. Dr. Marat Suwan	Chairman
	Asst. Prof. Usadang Porananon	Member
	Assoc. Prof. Prayad Pandee	Member

ABSTRACT

The three main objectives of this research were: (1) to study general traffic condition and pollution problems in Chiang Mai Municipality; (2) to study people's experience and perception of pollution problems in Chiang Mai Municipality; (3) to study personal factors influencing need and pattern of people's participation in management of pollution problems from traffic.

This quantitative research comprised 400 samples, consisting of 200 people who traveled in Chiang Mai Municipality area, 100 academics, 50 members of traffic broadcast radio program, 30 members of private organization and 20 members of road accident rescue team. The research was conducted in 4 districts in Chiang Mai Municipality, which were Nakorn Ping, Sri Vichai, Meng Rai and Gawila.

Data was collected by a set of questionnaire and was analyzed by SPSS for windows. Statistical methods used were frequency, percentage distribution, means, standard deviation and one-way ANOVA.

The result of the research were as follow:

1. Traffic problem areas were mainly found at market places, schools and business zones, especially in rush hours. The study also found that the causes of those problems were:

- (1) Most samples knew traffic laws but did not act properly.
- (2) Incomplete construction nearby roads.
- (3) Inadequate road system as well as increasing number of cars.

2. Most of the samples had a high level of experience and perception of problems from traffic.

3. Most of the samples had a high level of need to participate in such problem solving. Different personal factors, which were education and occupation, had influence toward need and pattern of participation in management of pollution problems from traffic. On the other hand, different factors as group member and need and frequency of travelling had no influence toward need and pattern of participation in management of pollution problems from traffic in Chiang Mai Municipality.